

بسمه تعالی

شماره ۲۸۱۱۲

تاریخ ۱۳۷۹/۷/۲

حضرت آیه الله هاشمی شاهرودی

ریس محترم قوه قضایه

با سلام

بازگشت به نامه شماره ۱/۴۲۸۲ مورخ ۱۳۷۹/۶/۳۰ بدین وسیله نظر جناب عالی را به نکات زیر معطوف می‌دارد:

۱- لایحه جرایم سیاسی، برخلاف آنچه در نامه حضرت عالی آمده است در دستور جلسه چهارشنبه ۱۳۷۹/۶/۳۰ قرار نداشت، بلکه در جلسه چهارشنبه ۱۳۷۹/۶/۲۳ به تصویب رسید و برای فرستادن به مجلس آماده گردید.

۲- صرف نظر از نکاتی که پس از این خواهد آمد، در لایحه پیشنهادی تغییر عمده‌ای داده نشده است، برخی از مواد حذف شده‌اند و بعضی جملات یا کلمات برای انسجام بیشتر افزوده و یا کاسته شده‌اند و به نظر نمی‌رسد تغییر قابل توجهی - چه برسد به تغییرات ماهوی - در لایحه ایجاد شده باشد.

۳- مهمتر این که از ابتدای پیروزی انقلاب و تشکیل مجلس شورای اسلامی مطابق روال مستفاد از صریح قانون اساسی لوایح قضایی را همواره قوه قضاییه تهیه می‌کند و به هیأت وزیران می‌فرستد و هیأت وزیران نیز پس از بررسی و احتمالاً حذف و اضافه کردن مواد آن، نظیر دیگر لوایح متن نهایی را تصویب و به مجلس تقدیم می‌کند.

در آنچه مربوط به لوایح قوه قضاییه می‌شود، روش کار یاد شده در هیأت وزیران با توجه به صریح قانون اساسی برگزیده شده است بدین بیان که:

الف - در بند ۲ اصل صد و پنجاه و هشتم قانون اساسی به عنوان یکی از وظایف رییس قوه قضاییه آمده است:

«۲- تهیه لوایح قضایی متناسب با جمهوری اسلامی»

ب - در اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی آمده است:

«لوایح قانونی پس از تصویب هیأت وزیران به مجلس تقدیم می‌شود.» در اصول دیگر

قانون اساسی نیز دو اصطلاح «تهیه» و «تصویب» با دو معنی جداگانه به کار برده شده است.

تصدیق می‌فرمایید که مقصود از تهیه، آماده کردن لایحه مورد نظر است و چون در اصل هفتاد و چهارم تصویب لوایح و تقدیم آن‌ها به مجلس به عهده هیأت وزیران گذاشته شده است، بنابراین همه لوایح و از جمله لوایح قضایی پس از آماده شدن باید در هیأت وزیران به تصویب برسد، و تصویب در این معنی چنانچه بدون بحث و بررسی و احیاناً حک و اصلاح باشد از معنی اصطلاحی خود فاصله می‌گیرد.

در واقع نظر به این‌که هیأت وزیران در مقام «مصوب» باید رأی خود را به عنوان موافق اظهار کند و در صورت اظهار نظر موافق اکثریت هیأت وزیران پیشنهاد تصویب شده تلقی می‌شود، بنابراین باید نظر یک یک وزیران برای اظهار نظر موافق جلب شود تا تصویب پیشنهاد امکان‌پذیر گردد و این امر مستلزم توجه به نظر اکثریت وزیران است. در خصوص لوایح پیشنهادی قوه قضاییه نیز همین روش به کار گرفته می‌شود. بی آن‌که اصرار بر تغییر بی‌مورد باشد و این امر هم مطابق قانون اساسی است و هم معقول است.

۴- علاوه بر این مصوبات دولت به عنوان لایحه، مطابق قانون اساسی، مصوب نهایی نیست، و در شرایط عادی (یعنی در غیر از مواردی که مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع می‌شود) تصویب نهایی، حاصل تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان است. در نتیجه نباید آنچه را قوه مجریه به مجلس تقدیم می‌کند کلام آخر دانست. حتی اتفاق می‌افتد که در کمیسیون‌های مجلس دولت با برخی از پیشنهادها اصلاحی نمایندگان که کم و بیش مغایر با لایحه است موافقت می‌کند و یا پیشنهاد جانشین را که در جلسه علنی داده می‌شود می‌پذیرد و گاه نیز با قانونی روبرو می‌شود که با لایحه پیشنهادی اش اختلاف‌های عمده و اساسی دارد و البته همه این موارد را قبول و مصوب مجلس را اجرا می‌کند.

بدین ترتیب، نظر به این‌که تا پایان بررسی مجلس برای این سه قوه امکان اظهار نظر وجود دارد، مشکلی پیش نمی‌آید و هر یک از قوا در صورت انقضای می‌تواند آخرین

نظریه‌های خود را در مجلس ابراز کند و چون در خصوص مورد لایحه جرایم سیاسی نیز این امکان وجود دارد ان شاءالله آنچه به تصویب نهایی می‌رسد، مطابق مصالح نظام و کشور و در اجرای یکی از اصول مهم قانون اساسی خواهد بود.

سیدمحمد خاتمی

رئیس جمهوری اسلامی ایران

شماره ۱/۷۹/۱۰۲۶۴

تاریخ ۱۳۷۹/۷/۱۶

برادر عزیز و ارجمند جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای خاتمی
ریاست محترم جمهوری

سلام علیکم

پاسخ مبسوط حضرت عالی را در رابطه با برداشت این جانب از بند ۲ اصل ۱۵۸ دریافت کردم و از آن جایی که در نامه قبلی این جانب اشاردهای به مبنا و مستند این برداشت نشده بود لازم می دانم در مقابل استدلالی که در پاسخ جناب عالی آمده است نظر حضرت عالی را به نکات زیر معضوف بدارم:

اولاً- آنچه را که این جانب در رابطه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی عرض کردم صرفاً برداشت و تفسیر حقوقی از قانون اساسی بود و هیچ گونه ارتباطی با لایحه جرم سیاسی نداشته گرچه این لایحه نیز مصداق آن قرار می گیرد.

منشأ و مستند برداشت مذکور در حقیقت نظری بود که اعضای محترم شورای نگهبان در تاریخ ۷۸/۲/۸ به مجلس پنجم اعلام نموده بودند و این جانب نیز در آن تاریخ شورای نگهبان بودم.

در آن جا گفته شده بود که از قانون اساسی استفاده می شود لوایح بر دو گونه است لوایح قانونی که توسط دولت تهیه و به مجلس فرستاده می شود. و لوایح قضایی که به وسیله قوه قضاییه تهیه و به مجلس فرستاده می شود.

زیرا که در قانون اساسی تهیه لوایح قضایی بر عهده قوه قضاییه (شورای عالی قضایی سابقاً و ریاست قوه فعلاً) در اصل ۱۵۸ قرار داده شده است و به عنوان وظیفه دوم ریاست قوه آمده است و این اصل اخص از آنچه در اصل ۷۴ به عنوان لوایح قانونی آمده می باشد. و در حقیقت حکم مخصص آن را دارد. و به معنای آنست که آنچه را ریاست قوه آماده می کند لایحه قضایی است گرچه هنوز قانون نیست تا آن که در مجلس مانند لوایح دیگر به تصویب رسد.

حال اگر بنا باشد این قبیل لوایح ابتدا از طرف قوه قضاییه به مجلس نرود و به هیأت دولت فرستاده شود. آیا هیأت دولت می‌تواند در آن اعمال نظر کرده و در آن دخل و تصرف کند و یا نمی‌تواند؟

اگر نتواند، این برخلاف اصل ۷۴ خواهد بود که می‌گوید لوایحی که از طریق دولت به مجلس می‌رود بایستی به تصویب هیأت دولت برسد. و اگر دولت بتواند آن را تغییر داده و در آن دخل و تصرف کند، پس معنایش آن خواهد بود که آن‌چه از قوه قضاییه آمده است تنها پیش‌نویس یک لایحه قضایی است نه لایحه قضایی مانند هر پیش‌نویس دیگری که به هیأت دولت داده می‌شود و تا به تصویب هیأت وزیران نرسد لایحه نیست. و این برخلاف بند ۲ اصل ۱۵۸ می‌باشد که تصریح می‌کند آن‌چه توسط رییس قوه آماده می‌شود لایحه قضایی متناسب با جمهوری اسلامی نام دارد.

و اساساً تهیه یک پیش‌نویس قضایی در شأن شورای عالی قوه قضاییه و یا ریاست آن نبوده و با اصول مربوط به قوه قضاییه و استقلال آن مخصوصاً اصل ۱۵۸ سازگار نمی‌باشد.

بنابراین نظر شورای نگهبان این شد که مستفاد از اصل ۱۵۸ آنست که لوایح قضایی حکم خاصی دارد و استثنایی از مفاد اصل ۷۴ قانون اساسی می‌باشد که مستقلاً از طرف قوه قضاییه به مجلس فرستاده می‌شود و نظیر آن را در اصل دیگری از قانون اساسی داریم و آن اصل ۱۰۲ که تصریح می‌کند طرح‌های شورای عالی استان‌ها می‌تواند مستقلاً به مجلس فرستاده شود و این خود دلیل بر آنست که مفاد اصل ۷۴ قانون اساسی در مقام آن نیست که راه ورود لوایح به مجلس را منحصر سازد به آن‌چه در هیأت دولت تصویب می‌شود بلکه منظور از این اصل آنست که آن‌چه از لوایح از طریق دولت به مجلس می‌رود بایستی به تصویب هیأت وزیران رسیده باشد و آن‌چه از طریق نمایندگان طرح می‌شود بایستی حداقل ۱۵ نماینده آن را پیشنهاد کرده باشند نه این‌که کل طرحها بایستی از این طریق بیاید و این نکته ظریف و دقیقی است فتأمل.

حال اگر این تفسیر را هم نپذیریم و قبول کنیم که کلیه لوایح بایستی به دولت داده شده و از طریق دولت به مجلس فرستاده شود باز هم ظاهر بند ۲ اصل ۱۵۸ و مجموعه

اصول دیگر قانون اساسی که همواره لازم است مجموع اصول با هم دیده شود. آنست که لایحه قضایی را دولت نمی‌تواند تغییر دهد مگر در بخش‌هایی که متناسب با وظایف و اختیارات دولت است و نه آنچه از اختیارات و وظایف قوای دیگر است یعنی بخش‌های مربوط به امور مالی و اجرایی لایحه نه بخش محتوایی آن که صرفاً امری است تخصصی و قضایی و از وظایف مختص قوه قضایی که قوهای مستقل است می‌باشد.

سابقه هیأت دولت در زمان شورای عالی قضایی نیز چنین بوده است که لوایح قضایی تنها از طریق شورای عالی قضایی تنظیم می‌گردید و حتی در صورتی که ماده‌ای با محتوای قضایی در لابلای لایحه پیشنهادی از دستگاه‌های دیگری به هیأت دولت می‌آمد آن ماده و یا بند قضایی را به شورای عالی قضایی جهت اخذ موافقت و تأیید ارسال می‌داشتند.

ثانیاً - همچنین در پاسخ اظهار نموده بودید که در لایحه جرم سیاسی فرستاده شده به مجلس نسبت به آنچه در لایحه پیشنهاد شده از قوه قضاییه آمده تغییر عمده‌ای داده نشده است و ظاهراً این مطلب کم‌لطفی و یا بی‌دقتی است زیرا که موارد اختلاف عمده و ماهوی میان دو لایحه به چشم می‌خورد که به برخی از آنان فهرست وار اشاره می‌کنم:

۱- در تعریف جرم سیاسی تغییر اساسی داده شده و جرایم سیاسی همان جرایم دیگر تعریف شده که با انگیزه سیاسی انجام می‌گیرد. در صورتی که جرم سیاسی دارای رکن مادی مخصوص به خود نیز می‌باشد و برخی اعمال بدون انگیزه سیاسی اصلاً جرم نیستند که در صورت داشتن آن انگیزه جرم سیاسی خواهد بود و این در لایحه قوه قضاییه آمده بود و موارد عمده آن احصا شده بود که در لایحه جدید حذف است.

۲- در مواد مربوط به کیفیت، و عدد اعضای هیأت انتخاب‌کننده هیأت منصفه اختلاف فاحشی میان دو لایحه وجود دارد هم از نظر عدد و هم از نظر نوع و هم از نظر نهاد مسؤولیت‌پذیر در این هیأت انتخاب.

۳- در رابطه با عدد هیأت منصفه و شرایط آنان اختلاف وجود دارد.

۴- درباره اختیارات هیأت منصفه و این‌که اگر نظر به تخفیف دهد و یا به برائت دادگاه

و قاضی ملزم است به آن حکم کند اگرچه برخلاف نظر قضایی خودش باشد که این در لایحه قوه قضاییه نبوده و ضمناً از نظر فقهی خلاف شرع است.

۵- مواد و بندهای متعددی و از برخی مواد لایحه قوه قضاییه حذف شده است.

(به عنوان نمونه بندهای ج، د، ز، ه از ماده ۲ و مواد ۳، ۱۲، ۲۰ و ۲۴) و همچنین موادی در لایحه دولت اضافه شده است که در لایحه قوه قضاییه نبوده است. (به عنوان نمونه بندهای ۳ و ۶ ماده ۲ و ماده ۱۷ لایحه دولت).

۶- در رابطه با دادگاه و مرجع رسیدگی کننده به جرایم سیاسی در لایحه قوه قضاییه دادگاه بدوی مرکز استان ذکر شده بود که در لایحه دولت دادگاه تجدیدنظر مرکز استان آمده و همچنین تجدیدنظر آن به عهده دیوان عالی گذارده شده است.

در خاتمه توفیقات روزافزون آن برادر عزیز را از خداوند متعال خواستارم.

والسلام علیکم ورحمه الله

سید محمود هاشمی شاهرودی

رییس قوه قضاییه

در مورد اظهارات خانم صابر

بسمه تعالی

شماره ۷۹-۱۰۲۱۷

تاریخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۴

جناب آقای مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه مورخ ۷۹/۱۱/۱۸ خانم فریده صابر در خصوص درخواست رسیدگی به وضعیت همسرش هدی رضازاده صابر (تصویر پیوست)، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت فرمودند:

«جناب آقای مهرپور

آیا مطالب درست است؟ اگر درست باشد این همان مصداق قانونگرایی و حق و عدلی است که مسؤولان محترم قضایی مدعی آن هستند؟ و اگر درست باشد آیا نقض آشکار قانون اساسی نیست؟ گرچه بخش‌هایی از قوه قضاییه احساس مسؤولیتی حتی برای پاسخگویی منطقی و قانونی نمی‌کند. ولی به هر حال ما باید به وظیفه خود عمل کنیم. من به شخص متهم و محتوای پرونده کار ندارم و حتماً هم باید طبق موازین حق و عدل و قانون با هر متهمی و مجرمی برخورد شود. ولی همه چیز در چارچوب قانون. هر شهروندی حق دارد دادخواهی کند و بنده نیز موظفم که طبق وظیفه قانونی خود تلاش کنم. امیدوارم خداوند همه ما را به راه راست هدایت کند. بررسی و نتیجه را گزارش کنید.»

به نام خدا

جناب آقای خاتمی، ریاست جمهوری

احتراماً با سلام و آرزوی موفقیت، همسر این جانب آقای هدی رضازاده صابر در تاریخ ۷۹/۱۱/۹ پس از احضار به شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب بدون هیچ توضیحی بازداشت شد. در برگه احضاریه هم هیچ علتی برای احضار (چه به عنوان مطلع و چه به عنوان متهم) وجود نداشت. همسر این جانب پژوهشگر، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی است که در چارچوب قول‌ها و وعده‌هایی که شما برای گسترش توسعه سیاسی و جامعه مدنی و آزادی مخالف (قانونی) داده‌اید، فعالیت‌های علنی و قانونی انجام داده است. همه نوشته‌ها و سخنرانی‌های او مضبوط است بنابراین هیچ دلیل و بهانه‌ای قانونی برای بازداشت او وجود ندارد.

اینک پس از ده روز از بازداشت وی، ما (همسر و فرزندان و وکیل آقای صابر) از محل بازداشت و حتی نوع اتهام وی بی‌اطلاع هستیم. ما نمی‌دانیم این چه نوع احضار و بازداشت و بازجویی است که هم‌اکنون باید در پنهانکاری و دوگانه‌گویی برگزار شود و هیچ کس از هیچ چیز مطلع نباشد. اگر همسر این جانب جرمی مرتکب شده که قابل اثبات و محکومیت است چه نیازی به این پنهانکاری‌ها دارد.

جناب آقای خاتمی

این جانب به عنوان همسر آقای صابر از جناب عالی تقاضا دارم که به وضعیت همسر رسیدگی کرده و حداقل امکان ملاقات ما و وکیلش را با وی فراهم سازید. با تشکرات قبلی

فریده صابر

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۱۳۰

تاریخ ۱۳۸۰/۳/۱۹

جناب آقای بختیاری

ریاست محترم سازمان امور زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی

سلام علیکم

به پیوست تصویر شکواییه خانم فریده صابر در خصوص درخواست رسیدگی به وضعیت شوهرش هدی رضازاده صابر که از سوی ریاست محترم جمهوری جهت بررسی به این هیأت ارجاع شده است، ارسال می‌شود. خواهشمند است به استناد اصل ۱۱۲ قانون اساسی و مواد ۱۳ و ۱۴ قانون «تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران» مصوب ۱۳۶۵. دستور فرمایید ضمن بررسی موضوع اعلام نمایند. مشارالیه با چه اتهامی و براساس چه نوع قرار تأمینی و توسط کدام مرجع قضایی بازداشت گردیده و در حال حاضر نیز در کدام زندان یا بازداشتگاه به سر می‌برد.

محمداسماعیل شوشتری

رییس کمیسیون نظارت و بازرسی

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۰۷۴

تاریخ ۱۳۸۰/۵/۸

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای شوشتری

وزیر محترم دادگستری

جناب آقای مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

رونوشت نامه مشترک جمعی از همکاران خانم فیروزه صابر در خصوص درخواست رسیدگی به وضعیت ایشان (تصویر پیوست)، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت فرمودند:

«جناب آقای مهرپور

جناب آقای شوشتری

ظاهراً حضرات فقط برای جناب آقای شاهرودی و من نوشته‌اند. نامه درد آور و تأسف آور است گرچه این تأسفات زیاد بوده است ولی آنچه مهم است رعایت قوانین و موازین است. آیا رعایت شده است در این مورد؟ و آیا کسی هست که حتی به اعتراض‌ها و تذکرها پاسخ دهد؟ من نمی‌گویم همه اعتراض‌ها صحیح است ولی اگر افکار عمومی به خصوص افکار نخبگان و اهل فن که غرض و مرضی هم ندارند مسأله‌دار باشد این به نفع قوه قضاییه، به نفع نظام و جامعه نیست اگر اشکالی هم در کار قضاء یا بخش‌هایی از آن نیست حداقل ناتوانی آن از توجیه افکار اکثریت یک اشکال مهم است. به هر حال بدون ایجاد تنش و سرو صدا طبق مسؤولیتی که بر عهده هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی هست بررسی کنید.»

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۳۰۵

تاریخ ۱۳۸۰/۷/۸

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام

طبق دستور جناب عالی ذیل گزارش دست نویس آقای باقریان با خانم فیروزه صابر در محل هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی ملاقات به عمل آمد؛ نامبرده اظهار می داشت در تاریخ ۸۰/۴/۱۸ با صدور قرار بازداشت موقت توسط دادگاه انقلاب بازداشت و پس از حدود یک ماه و دو روز در تاریخ ۸۰/۵/۱۸ با تبدیل قرار بازداشت به وثیقه معادل پنجاه میلیون تومان آزاد شده است.

نحوه بازداشت خود را به این گونه بیان می کرد که در پی بازداشت برادرش آقای هدی صابر و فعالیتی که توسط خانم وی و خانواده اش برای آزادی او صورت می گرفت یک روز به همراه خانم برادرش که به عنوان مطلع از سوی دادگاه انقلاب احضار شده بود به محل دادگاه انقلاب رفته و تا حدود ساعت ۲ بعد از ظهر در بیرون دادگاه معطل شدند در آن موقع شخصی که به نام معروف بوده و به عنوان رییس دفتر رییس دادگاه با آنها تماس می گرفته، به وی مراجعه و اظهار می دارد برای ضمانت خانم برادران به دادگاه بیایید، وقتی به دادگاه رفتم مرا به اطاق بازجویی بردند و برگ بازجویی پیش روی من گذاشتند، من به این عمل اعتراض کردم و آن را غیرقانونی خواندم و گفتم بدون این که قبلاً تحت هیچ عنوانی نه کتبی و نه حتی شفاهی به عنوان متهم یا مطلع احضار شوم چگونه می خواهید از من بازجویی کنید، ولی به هر حال آنها به این اعتراض من توجهی نکردند و به عنوان اقدام علیه امنیت ملی و ارتباط با منافقین قرار بازداشت موقت صادر کردند، من به قرار صادره اعتراض کردم، گفتند به دادگاه تجدیدنظر می فرستیم، گفتم کارتان غیرقانونی است اگر دادگاه قرار را فک کرد چه می کنید گفتند دویست میلیون تومان وثیقه می گیریم. به هر حال از آن جا به بند ۲۰۹

زندان اوین بردند. دو شب در آنجا بودم و بعد مرا به دادگاه انقلاب آوردند و از آنجا چشم بسته به بند ۵۹ که ظاهراً زندان پادگان عشرت آباد است بردند و در سلول بسیار کوچکی اسکان دادند که البته بعداً سلول نسبتاً بهتری را به من اختصاص دادند. می‌گفت در این مدت که من در بند ۵۹ بودم تنها زن زندانی در آن بند بودم. زندانبان زن هم وجود نداشت که طبعاً نفس این امر مشکلات زیادی را برای من در پی داشت. البته در این مدت هیچ‌گونه رفتار خشونت‌بار یا غیرمحترمانه‌ای نسبت به من نداشتند. بعد از ۲۰ روز اجازه دادند تلفنی با منزل صحبت کنم و پس از آن هم سه بار دیگر تماس تلفنی داشتم تا این‌که با تبدیل قرار بازداشت و سپردن وثیقه ۵ میلیون تومانی آزاد شدم. به‌هنگام آزاد شدن نیز شب هنگام مرا با چشم بسته سوار ماشین کردند و در خیابان‌های مختلف چرخاندند تا سرانجام در بزرگراه همت چشمانم را باز کردند و مرا به خانه رساندند.

می‌گفت از تصمیم دادگاه نسبت به اعتراض به قرار بازداشتم اطلاعی ندارم یعنی چیزی به رؤیت من نرساندند فقط قرار تبدیل بازداشت به وثیقه که با امضای قاضی مربوطه صادر شده بود به اطلاع رساندند که با سپردن وثیقه آزاد گشتم. در طول مدت بازداشت دفعات متعدد بازجویی به‌عمل آوردند، از جمله سؤال‌هایی که در بازجویی از من به‌عمل آوردند، شرح حال و وضعیت دوران زندگی خود و بازجویی پیرامون دوره‌های تحقیقاتی که در سازمان مدیریت صنعتی برگزار کرده بودم و بدین مناسبت از برخی اساتید ایرانی خارج از کشور و یا اساتید خارجی دعوت به‌عمل آورده بودیم و یا به همین مناسبت سفرهای تحقیقاتی داشتم سؤالاتی می‌کردند: یک لیست ۶۱ نفره از افراد مختلف که بعضی از آنها از نمایندگان مجلس و اعضای هیأت دولت هستند به من دادند که در مورد آنها و ارتباطاتشان و ارتباطی که با آنها داشتم و فعالیت آنها بنویسم، از جمله سؤالاتی که در مورد این افراد مطرح شده بود این‌که نقش آنها را در زنجیره براندازی بیان کنم.

عمده شکایت و اعتراض خانم فیروزه صابر این بود که:

اولاً: نحوه فراخوانی به‌عنوان ضامن شدن برای دیگری و بعد متهم قلمداد کردن و صدور قرار بازداشت بدون مسبوق بودن به احضاریه و رایه مدرک و دلیل غیرقانونی

بوده است.

ثانیاً: اتهاماتی بی اساس و بدون هیچ مدرکی به ایشان وارد کرده اند بیش از یکماه او را در بازداشت نگه داشته اند که خلاف قانون و رویه درست قضایی است.

ثالثاً: هرچند رفتار غیرمحترمانه و خشنی در طول دوران بازداشت با وی صورت نگرفته ولی می گفت نفس نگه داشتن یک زن در سلول انفرادی در گرمای شدید تابستان آن هم در یک محیط پادگان و بدون زندانی و زندانبان زن بدون هیچ مستند صحیح قانونی خود زجر و رنج بسیار بزرگی است که تحمل آن بسیار سخت بوده و طبعاً نقض قانون و حقوق اساسی افراد است.

جناب آقای رییس جمهور تصدیق می فرمایید بدون اطلاع دقیق از پرونده نمی توان اظهار نظر دقیق قانونی به عمل آورد ولی اگر روند بازداشت، نگهداری و بازجویی و محل زندان به گونه ای باشد که شاکیه اعلام داشته بدون شک نقض قانون اساسی به خصوص اصول ۳۲، ۳۷ و ۳۸ صورت گرفته است. متأسفانه نظیر این وضع و مواردی بسیار بدتر از آن به صورت کتبی یا شفاهی و حضوری از سوی تعداد دیگری از بازداشت شدگان و یا خانواده های آنها به جناب عالی و هیأت منعکس شده است در ملاقات حضوری هم که با ریاست محترم دادگاه های انقلاب تهران صورت گرفت و شرح آن در ملاقات حضوری هیأت به شما منعکس گردید. متأسفانه توضیح قانع کننده حقوقی ارایه نگردید.

به نظر می رسد، جدا از تدابیری که برای حل این مشکل در رایزنی های جناب عالی در جلسه سران قوا و یا با مقام معظم رهبری می تواند صورت گیرد، شاید مناسب باشد بر اساس اصل ۱۱۲ قانون اساسی و به استناد ماده ۱۲ و به خصوص ماده ۱۴ قانون تعیین حدود وظایف، اختیارات و مسؤولیت های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی از قوه قضاییه خواسته شود توضیح کامل و کافی در ارتباط با این گونه دستگیری ها، قرار بازداشت ها یا وثیقه های سنگین، طولانی بودن مدت بازداشت و آن هم از نوع انفرادی داده شود و به هیأتی که از سوی جناب عالی با هماهنگی ریاست محترم قوه قضاییه تعیین می شود، هم بازدید از زندان معروف به ۵۹ و ملاقات با زندانبان که هنوز در بازداشت هستند به عمل آید و هم در صورت لزوم پرونده ها از

نظر نحوه احضار، دستگیری، قرار صادره، نوع اتهام و مستندات، صرفاً از این جهت که شبهه نقض قانون اساسی می‌رود ملاحظه شود و گزارش آن به جناب عالی داده شود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۱۵۲۸

تاریخ ۱۳۸۰/۱/۱۹

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای مبشری
ریاست محترم دادگاه انقلاب

با سلام

نامه‌های خانم‌ها: بقول معروفی، فردوس جوهری فرد و طاهره علیزاده نایینی در خصوص بازداشت آقایان: مرتضی اشفاق، مصطفی مسکین و سیدعلی اصغر غروی (تصاویر پیوست)، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت فرمودند:

«به نام خدا»

قابل توجه و اهتمام جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای مبشری ریاست محترم دادگاه انقلاب، هرطور که قانون و حق و انصاف و نیز سماحت اسلامی ایجاب می‌کند اقدام شود.»

سیدمحمدعلی ابطحی

گیرنده:

- جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون، حسب دستور جهت بررسی و اعلام نتیجه، همراه با تصویر

تقاضای خانواده زندانیان و درخواست بازدید از زندان

بسمه تعالی

شماره ۳۳۴۳

تاریخ ۱۳۸۰/۲/۴

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای شوشتری

وزیر محترم دادگستری

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه مورخ ۸۰/۱/۳۱ خانواده عزت‌الله سبحانی در خصوص عدم آگاهی از وضعیت ایشان (تصویر پیوست) به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«جناب آقای شوشتری

جناب آقای دکتر مهرپور

بررسی شود به هر حال حتی متهمان و مجرمان هم حقوقی

دارند و حقوق انسانی هم جای خود دارد. امیدوارم همه چیز

مطابق قانون و حق و عدل باشد.»

سید محمدعلی ابطحی

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۰۹۸

تاریخ ۱۳۸۰/۲/۲۴

حضرت آیه الله شاهرودی

ریاست محترم قوه قضاییه

با سلام

نظر به این که تعدادی از خانواده‌های افراد دستگیر شده اخیر تحت عنوان ملی - مذهبی‌ها از وضعیت زندان و سلامتی افراد زندانی مخصوصاً با توجه به بیماری و مسن بودن برخی از آنها و طول کشیدن زندانی انفرادی و ممنوع‌الملاقات بودن آنها به ریاست محترم جمهوری شکایت نموده و خواستار رسیدگی به وضع آنها شده‌اند، با عنایت به ماده ۱۲ قانون تعیین حدود اختیارات و وظایف ریاست جمهوری اسلامی مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی، دستور فرمایید ترتیبی اتخاذ شود تا هیأتی از سوی هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی از زندان محل نگهداری افراد مزبور بازدید و با زندانیان ملاقات نموده و چگونگی امر را به اطلاع رییس جمهور برسانند.

با تشکر

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۱/۸۰/۴۵۴۶

تاریخ ۱۳۸۰/۳/۱۲

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور

و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

بازگشت به شماره ۲۰۹۸-۸۰/م - ۸۰/۲/۳۱ بنابر مرقومه مورخ ۸۰/۳/۸ ریاست محترم قوه قضاییه «طبق قانون ملاقات با زندانیانی که در حال بازجویی و محاکمه می باشند در اختیار رییس دادگاه صالحه می باشد و ارتباطی با ماده مورد استناد جناب آقای مهرپور ندارد. هیأت مذکور از طریق قانونی می توانند اقدام نمایند در صورت اذن دادگاه می توانند ملاقات کنند.»

مراتب جهت اطلاع جناب عالی اعلام می گردد.

محمود شیرج

رییس نهاد قوه قضاییه

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۱۸۳

تاریخ ۱۳۸۰/۴/۲۰

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای مبشری
ریاست محترم دادگاه‌های انقلاب اسلامی تهران

با سلام

همان‌طور که مستحضرید اصل ۱۱۲ قانون اساسی رئیس‌جمهور را عالی‌ترین مقام رسمی کشور پس از مقام رهبری و مسؤول اجرای قانون اساسی می‌داند. ماده ۱۲ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی نیز در فصل دوم تحت عنوان: «مسؤولیت رئیس‌جمهور در اجرای قانون اساسی» مقرر می‌دارد: «به منظور پاسداری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اجرای اصل ۱۱۲ قانون اساسی، رئیس‌جمهور از طریق نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری، بررسی و اقدامات لازم، مسؤول اجرای قانون اساسی است.»

نظر به این‌که تعدادی از خانواده‌های افرادی که تحت عنوان ملی - مذهبی‌ها بازداشت شده‌اند (خانواده آقای دکتر ملکی، ابوالفضل بازرگان، سبحانی، افشاری، صابر و...) به آقای رئیس‌جمهور تظلم نموده و از وضع سلامتی، محل نگهداری، طول کشیدن مدت زندان انفرادی، نامناسب بودن قرار بازداشت یا قرارهای سنگین وثیقه، مشخص نبودن اتهامات و در مجموع عدم رعایت مقررات قانون اساسی در رابطه با حقوق افراد و شهروندان، اظهار نگرانی کرده و از رئیس‌جمهور به لحاظ مسؤولیت اجرای قانون اساسی درخواست اقدام و رسیدگی نموده‌اند. با ارجاع موضوع از سوی رئیس‌جمهور به هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی، این هیأت در اجرای ماده ۱۲ فوق‌الاشعار جهت کسب اطلاع و بررسی موضوع و گزارش به آقای رئیس‌جمهور، طی نامه شماره ۸۰-۳۰۹۸/م مورخ ۱۳۸۰/۲/۳۱ از ریاست محترم قوه قضاییه درخواست نمود ترتیبی مقرر فرمایند که افرادی از هیأت از بازداشت شدگان مزبور در زندان

بازدید به عمل آورند. ریاست محترم قوه قضائیه طی پاسخی که در نامه شماره ۱/۸۰/۴۵۴۶ مورخ ۸۰/۳/۱۲ ارسال شده است تصمیم‌گیری در خصوص این موضوع را در صلاحیت قاضی رسیدگی کننده دانستند (تصویر هر دو نامه به پیوست ارسال می‌گردد).

با عنایت به مراتب فوق خواشمند است ترتیبی مقرر فرمایید که از سوی حضرت عالی یا قاضی محترم رسیدگی کننده اجازه و ترتیب بازدید افرادی از هیأت از زندانیان یاد شده در زندان به عمل آید. و گزارش لازم به ریاست محترم جمهوری داده شود.

با تشکر و آرزوی توفیق احقاق حق و اجرای عدل

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

ملاقات با خانواده مرحوم بازرگان

بسمه تعالی

شماره ۳۳۶۴

تاریخ ۱۳۸۰/۵/۱۳

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه خانوادۀ مرحوم مهندس بازرگان در خصوص تقاضای وقت ملاقات (تصویر

پیوست)، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت فرمودند:

«جناب آقای دکتر مهرپور

با معذرت از عزیزان، شما زحمت دیدار را بکشید چون

می دانید سخت گرفتارم. گرچه بدون ملاقات هم حدس می زنم

مطالب حضرات چیست؟»

سید محمد علی ابطحی

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۲۴۸

تاریخ ۱۳۸۰/۵/۲۳

حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی

ریاست محترم جمهوری

با سلام:

عطف به پی نوشت نامه شماره ۸۰-۳۳۶۴/م مورخ ۱۳۸۰/۵/۱۳ در خصوص ملاقات با خانواده مرحوم مهندس بازرگان، به نیابت از حضرت عالی روز یکشنبه ۱۳۸۰/۵/۲۱ در محل هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی، پس از مراجعت از جلسه‌ای که به دستور جناب عالی در دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی جهت بررسی راهکارهای خروج جمهوری اسلامی ایران از تحت نظارت ویژه کمیسیون حقوق بشر، تشکیل شده بود، این ملاقات صورت گرفت البته آنان همان طور که در نامه خود آورده‌اند، خواستار ملاقات عاطفی با شما بودند که طبعاً بنده از عهده انجام نیابت در این امر بر نمی‌آمدم، ولی مطالب آن‌ها را استماع کردم و قرار شد حضور شما منعکس نمایم آنان همچنان مایلند جناب عالی شخصاً وقت ملاقاتی برایشان تعیین فرمایید در هر صورت در این ملاقات خانم فرشته بازرگان دختر مرحوم مهندس بازرگان که شوهرش آقای بنی‌اسدی در زندان است و خانم شاکری و آقای بهزاد بازرگان همسر و پسر آقای ابوالفضل بازرگان برادرزاده مرحوم مهندس بازرگان که در زندان است و خانم منا محقق دختر آقای مهندس محقق، داماد مرحوم بازرگان و آقای احسان اشفاق فرزند آقای مرتضی اشفاق از منسوبان مرحوم بازرگان و نیز آقای سعید نوری داماد آقای بنی‌اسدی حضور داشتند. نامبردگان ضمن اشاره به مسؤولیت رییس‌جمهور در اجرای قانون اساسی و سوگندی که به خصوص در همین چند روز پیش در جهت پاسداری از قانون اساسی و حرمت و حقوق مردم ادا کرده و انتظاری که از این حیث از ایشان می‌رود، شرایط بد زندان و وضع نگران‌کننده همسران و پدران زندانی خود را یادآوری نمودند و خواستار اقدام جدی از سوی جناب عالی به عنوان رییس‌جمهور و مسؤول

اجرای قانون اساسی شدند. می‌گفتند زندانیان چهارماد در زندان انفرادی بودند و از دو سه روز پیش هر دو نفر آن‌ها را در یک سلول کوچک جای دادند. تا ۸۰ روز جز با یک نفر که بازجوی آن‌هاست صحبت نکردند، همواره در زمان بازجویی و نقل و انتقال چشمانشان بسته است، روزی یک ربع ساعت با چشم بسته به آن‌ها هواخوری در هوای آزاد می‌دهند که پنجشنبه و جمعه تعطیل است اکنون هم چند روزی است به آن‌ها همین مقدار استفاده از هوای آزاد را ندادند.

همه آن‌ها بسیار لاغر شده‌اند و ضعف چشم پیدا کرده‌اند آقای بنی‌اسدی که مشکل قلبی نداشته هم اکنون به خاطر ناراحتی قلبی او را به بیمارستان برده‌اند، سلول‌هایشان بسیار گرم است و نور آن بسیار کم. در بسیاری از موارد کتاب، لباس و برخی مواد خوراکی که برای آن‌ها می‌برند قبول نمی‌کنند و به آن‌ها نمی‌دهند.

می‌گفتند قرص‌هایی به زندانیان می‌دهند که ظاهراً خواب‌آور است و نصفه‌های شب آنان را که در اثر خوردن قرص گیج و خواب‌آلود هستند بیدار می‌کنند و از آن‌ها بازجویی می‌نمایند. بسیاری از اوقات نصف شب ساعت ۱۲ به بعد به آن‌ها تکلیف می‌کنند که به خانه‌تان زنگ بزنید که خود این تلفن در این وقت شب و کیفیت مکالمه‌ای که برقرار می‌کنند برای خانواده‌ها زجرآور است.

نمی‌دانند در کجا زندانی هستند ولی حدس می‌زنند در زندان پادگان سپاه باشند محل ملاقات آن‌ها در دادگاه انقلاب است و در هنگام ملاقات بازجو حضور دارد.

بسیاری از این زندانی‌ها با قرار بازداشت موقت زندانی هستند برای برخی هم که قرار وثیقه صادر می‌شود برای قبولی وثیقه بسیار اذیت می‌کنند و وقتی سندی برای وثیقه معرفی می‌شود باید کارشناسی شود فقط یک نفر کارشناس این کار را انجام می‌دهد که دستمزد زیادی هم می‌گیرد و اغلب بهانه درمی‌آورند و وثیقه را قبول نمی‌کنند.

می‌گفتند به زندانی‌ها فشار می‌آورند مصاحبه کنند، اجازه ملاقات با وکیل و گرفتن مشورت حقوقی به زندانیان نمی‌دهند خانم فرشته بازرگان می‌گفت خود من را هم به دادگاه انقلاب احضار و بازجویی کردند و به اقدام برای براندازی نظام و عضویت در

نهضت آزادی تفهیم اتهام کردند. دو سه ساعت در بازداشتگاه. دادگاه انقلاب زندانی شدم ولی زود وثیقه را قبول کردند و آزادم کردند ولی در همان دو سه ساعت مرا کنار یک زن هرویینی گذاشتند که برای اولین بار تزریق هرویین را مشاهده کردم، به همین جهت حالم به هم خورد و چند روز مریض و در بیمارستان بستری بودم. می‌گفتند چنین استنباط می‌کنیم که قضات رسیدگی‌کننده به پرونده نیز چندان اختیاری ندارند و تحت فشار هستند.

اصرار داشتند که به این معنی توجه شود که واقعاً سلامتی و حتی جان زندانیان آن‌ها در معرض خطر است و به طور جدی نگران وضع آن‌ها هستند و انتظار اقدام جدی از سوی مسئولین و به خصوص از سوی ریاست محترم جمهوری داشتند.

موارد زیر مشخصاً مورد درخواست آن‌ها بود:

۱- دسترسی به وکیل

۲- تغییر زندان و شرایط آن

۳- ملاقات با یک هیأت حقوقی و پزشکی

۴- آزادی با وثیقه

۵- علنی بودن دادگاه

۶- تسریع در تعیین تکلیف

در پایان بار دیگر ضمن ابراز انتظار اقدام جدی‌تر جناب‌عالی در جهت رسیدگی به وضع این زندانیان گله‌ای هم از نوع موضع‌گیری و پاسخ حضرت‌عالی به سؤال خبرنگاران پس از مراسم تحلیف در خصوص این دستگیرشدگان داشتند که خواستند خدمتتان منعکس شود و در عین حال مصرّ بودند که ملاقاتی با شما داشته باشند.

ضمناً به استحضار می‌رساند که قبلاً از سوی برخی از بستگان این زندانیان نامه‌هایی برای جناب‌عالی نوشته شده، که برخی از آن‌ها را پی‌نوشت فرموده و جهت رسیدگی به هیأت ارجاع فرمودید، برای اطلاع از چگونگی امر در راستای اختیارات قانونی ریاست جمهوری طی نامه‌ای از ریاست محترم قوه قضاییه درخواست شد، ترتیبی اتخاذ فرمایند که افرادی از سوی هیأت در زندان از بازداشت‌شدگان دیدار و

گزارش امر را به استحضار برساند ریاست محترم قوه قضاییه مرقوم فرمودند تصمیم‌گیری در این موضوع در اختیار قاضی مربوطه است مجدداً از سوی هیأت نامه‌ای به جناب آقای مبشری رییس محترم دادگاه انقلاب نوشته شده و از ایشان درخواست شد به تصمیم خود یا با جلب نظر و هماهنگی قاضی مربوطه ترتیب این بازدید را بدهند و چون پاسخی داده نشد از آقای مبشری دعوت شد در جلسه هیأت پیگیری و نظارت حضور بهم رسانند و توضیحاتی بدهند که ایشان دعوت را پذیرفته و در تاریخ شنبه ۸۰/۵/۷ در جلسه هیأت تشریف آوردند و توضیحاتی دادند که باید جداگانه شرح آن خدمتتان معروض گردد ولی در هر صورت هیأت تاکنون موفق به کسب اجازه، بازدید از این بازداشت شدگان در زندان نشده است.

خاطر نشان می‌سازد که خانواده بازرگان و خانواده‌های دیگر بازداشت شدگان نامه‌هایی به کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس، ریاست محترم قوه قضاییه، ریاست شعبه ۲۱ دادگاه انقلاب، خود حضرت عالی و اخیراً خدمت مقام معظم رهبری به صورت نامه سرکشاده مرقوم داشته‌اند. خانم فرشته بازرگان می‌گفت اگر این تلاش‌ها و تظلمات آنان به نتیجه نرسد قصد دارند به سازمان کنفرانس اسلامی و سران کشورهای اسلامی تظلم نمایند و به عنوان یک مسلمان و نه یک ایرانی از آنان بخواهند به کمک آن‌ها بشتابند.

ضمن انعکاس گزارش دیدار بنا به خواسته خانم بازرگان، نامه‌ای را نیز که اخیراً خطاب به حضرت عالی نوشته‌اند و یک نامه که مربوط به درخواست استفاده از خدمات آقای بنی‌اسدیان است به پیوست حضورتان تقدیم می‌شود.

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۷۰۸

تاریخ ۱۳۸۰/۶/۱

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

گزارش شماره ۸۰-۳۲۴۸/م مورخ ۸۰/۵/۲۳ و سوابق آن در خصوص ملاقات با

خانواده مهندس بازرگان، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت

فرمودند:

«جناب آقای دکتر مهرپور

باید فکر جدی تر کرد. مسایل از حد شایعه گذشته است، درست است که احیاناً بزرگنمایی هم می شود ولی اجمالاً به نظر می رسد که موارد متعددی از نقض قانون اساسی در برخوردهای ۷-۸ ماهه اخیر (و حتی قبل از آن) وجود دارد. قرار شد یک تذکر و اخطار جامع و مستند تهیه شود (فقط هم مربوط به مسایل ملی - مذهبی ها نباشد)؛ بازدید و گذاشتن یک هیأت (نظیر آنچه در مورد شهرداران هم شد) یک راه است. جداً راه کارهای مناسب با هماهنگی اعضاء هیأت پیشنهاد کنید خیلی دیر هم نشود.»

سید محمدعلی ابطحی

بسمه تعالی

شماره ۸۰-۳۳۴۹

تاریخ ۱۳۸۰/۸/۱۳

جناب آقای سیدعلی خاتمی

رییس دفتر محترم رییس جمهور

با سلام

عطف به نامه شماره ۸۰-۵۷۶۸/م مورخ ۸۰/۸/۵ حاوی پی نوشت ریاست محترم جمهوری، جهت استحضار رییس جمهور محترم اعلام می دارد، چندی قبل در ارتباط با نامه شماره ۸۰-۴۰۶۶/م مورخ ۸۰/۶/۶ و برخی نامه های مشابه دیگر که قبلاً رسیده بود و با توجه پیشنهاد مندرج در نامه شماره ۸۰-۳۳۰۵/م مورخ ۸۰/۷/۸ این هیأت متن نامه ای خطاب به ریاست محترم قوه قضاییه تهیه شده و حضوری در اختیار ریاست محترم جمهوری قرار داده شد که اگر صلاح می دانند امضاء و ارسال فرمایند تا ابتدا بتوان با انجام بازرسی صحت و سقم اعلام های افراد را تشخیص و آن گاه اقدام لازم قانونی را انجام داد. هم اکنون متن پیش نویس تهیه شده جهت یادآوری مجدداً ارسال می شود. ظاهراً اقدام دیگری که مقرر شد در حال حاضر از سوی هیأت مقدور نیست، جهت اطلاع اعلام می دارد بعد از دعوت رییس محترم دادگاد انقلاب اسلامی تهران به هیأت که گزارش آن حضوراً به آقای رییس جمهور داده شد، هفته پیش نیز ریاست محترم زندان های کشور به دعوت هیأت در جلسه حضور پیدا کردند و مسایل و موضوعات مربوط به زندانیان و بازداشت شدگان مخصوصاً زندان معروف به ۵۹ با ایشان مطرح و توضیحاتی ارائه فرمودند که گزارش آن هم حضوراً به آقای رییس جمهور منتقل خواهد شد ولی به هر حال بررسی میزان صحت اعلام های مختلف خانواده های زندانیان و اقدام مقتضی بر اساس آن نیازمند بازرسی لازم می باشد که باید با هماهنگی دستگاه قضایی صورت گیرد.

مراتب جهت هر گونه اقدام و اتخاذ تصمیم مقتضی اعلام می گردد.

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و

رییس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالی

حضرت آیه الله شاهرودی

ریاست محترم قوه قضائیه

با سلام

چنان که مستحضرید اصل ۱۱۳ قانون اساسی مسئولیت اجرای قانون اساسی را به عهده رئیس جمهور گذاشته است، ماده ۱۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی نیز مقرر می‌دارد: «به منظور پاسداری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای اصل ۱۱۳ قانون اساسی، رئیس‌جمهور از طریق نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری، بررسی و اقدامات لازم، مسئول اجرای قانون اساسی است.»

بنابراین قانون مزبور، رئیس‌جمهور را محق و مکلف نموده که در مواردی که اعلام تخلف از قانون اساسی و نقض یا عدم اجرا می‌شود موضوع را بررسی نموده و از طریق کسب اطلاع و توضیح خواستن از مسئولان مربوطه و نیز اعمال نظارت و بازرسی، صحت یا عدم صحت عدم اجرا و یا نقض قانون اساسی را احراز نماید و ماده ۱۴ همان قانون بالاترین مقام مسئول را موظف نموده که مشروحاً و با ذکر دلیل پاسخ و توضیحات خود را به رئیس‌جمهور ارائه دهد.

قانون اساسی ضمن بیان کلی که در اصول ۹، ۲۲، ۲۳ و ۲۴ در خصوص رعایت آزادی‌های مشروع مردم و ممنوعیت سلب آن حتی با وضع قوانین و مقررات و مصون بودن حیثیت، جان و مال و حقوق آن‌ها و ممنوعیت تسفیش عقاید و آزادی بیان و مطبوعات دارد، در خصوص روند دادرسی و محاکمات، اصل ۳۲ مقرر می‌دارد، هیچ‌کس را نمی‌توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند.» و تأکید می‌کند که در صورت بازداشت باید موضوع اتهام با ذکر دلایل، بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ شود و به هر حال مقدمات محاکمه در اسرع وقت فراهم گردد، اصول ۳۸ و ۳۹ نیز بر ممنوعیت

هر نوع شکنجه برای اخذ اقرار و هتک حرمت و حیثیت فرد بازداشت شده تصریح دارند. شکایات متعددی به این‌جانب و هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی مخصوصاً از اوایل سال جاری، از سوی افراد و خانواده‌های بازداشت شدگان رسیده است که در دستگیری، صدور قرار بازداشت، نحوه بازجویی، نحوه نگهداری در بازداشتگاه و... اصول قانون اساسی و مقررات قانونی، رعایت نشده است در این شکایات از نحوه جلب و دستگیری برخلاف ضوابط قانونی، مستند نبودن و گاه روشن نبودن اتهامات استنادی نامتناسب بودن قرار بازداشت و یا وثیقه‌های سنگین منجر به بازداشت با اتهامات انتسابی و وضعیت متهم، نگهداری طولانی مدت در سلول‌های انفرادی برای مدت ۸۰ روز، و ۹۰ روز و کلاه بیشتر، شرایط و وضعیت بد محل بازداشتگاه، نگهداری متهم زن در یک بند زندان به مدت یک ماه بدون این که زندانی و زندانبان زن در آن بند باشد، اعمال فشار برای انجام دادن مصاحبه، بیدار کردن متهم در نیمه‌های شب و انجام بازجویی و نظایر آن‌ها شکایت شده که مکاتبات و اظهارات آن‌ها در ریاست جمهوری و هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی موجود است و بعضاً در مطبوعات هم منعکس شده است، اگر این اظهارات صحیح باشد، طبقاً اصول فوق‌الذکر قانون اساسی نقض شده است، هر چند از اظهارات و اعلامات مختلف و متعدد می‌توان به قدر متیقن‌هایی دست یافت ولی طبقاً بدون بررسی و رسیدگی‌های لازم نمی‌توان اظهار نظر قطعی نمود.

از سوی دیگر اخیراً کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی نیز طی نامه‌ای به این‌جانب ارونوشت آن پیوست ارسال می‌شود) با اشاره به گزارش خواننده شده خود در جلسه علنی مورخ ۸۰/۵/۲۳ مجلس شورای اسلامی اعلام داشته که اصولی از قانون اساسی از جمله اصول ۳۲، ۳۷، ۳۸، ۳۹ نقض شده است و به استناد اصل ۱۱۲ قانون اساسی از این‌جانب به عنوان رییس‌جمهور و مسئول اجرای قانون اساسی خواستار اقدام لازم شده است.

نظر به این‌که هرگونه اظهار نظر و اقدامی در راستای اصل ۱۱۲ قانون اساسی و موارد ۱۴ و ۱۵ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری